

A HEIDELBERGI KÁTÉ

A Heidelbergi Kátét Ursinus Zakariás és Olevianus Gáspár heidelbergi professzorok írták. Először 1563-ban jelent meg III. Frigyes pfalzi választófejedelem előszavával és támogatásával.

Az első magyar fordítást Huszár Dávid készítette és adta ki Pápán 1577-ben. A régi fordítások közül elterjedt még Szárászi Ferencé (1604) és Szenci Molnár Alberté (1608).

Jelen kiadás az eredeti, egymással egyenrangú német és latin szöveg alapján, a Victor János által átdolgozott Erdős József-féle és a Tavaszy Sándor-féle elterjedt fordítások figyelembevételével készült.

AJÁNLÁS

450 éve jelent meg első ízben a Heidelbergi Káté.

A Generális Konvent Elnöksége megbízásából a kilenc egyházkerület egy-egy teológusa alkotta bizottság közös munkával elkészítette a káté új fordítását a Magyar Református Egyház 2009. május 22-én született új egysége jegyében. Isten iránti hálával adjuk a gyülekezeteink, egyháztagjaink és minden érdeklődő kezébe ezt a hitvallást.

A káté évszázadokon át segített abban, hogy az egymást váltó nemzedékek és az egymástól földrajzilag távol élő gyülekezetek egységes fogalmakkal, egyező szavakkal fejezzék ki a református keresztyén egyház hitének igazságait. Bízunk abban, hogy az új magyar nyelvű változat is betölti majd ezt a hivatását.

2013. június 28.

a Generális Konvent Elnöksége

1. úrnapja

1. Mi életedben és halálodban egyetlen vigasztalásod?

Az, hogy testestől-lelkestől – akár élek, akár halok¹ – nem az önmagamé,² hanem az én hűségem Uramnak és Megváltómnak, Jézus Krisztusnak a tulajdona vagyok.³

Ő drága vérével minden bűnömért maradéktalanul megfizetett,⁴ és az ördög hatalmából megszabadított.⁵

Úgy megőriz,⁶ hogy mennyei Atyám akarata nélkül egy hajszál se hullhat le fejemről,⁷

sőt mindennek üdvösségemre kell szolgálnia.⁸

Ezért Szentlelkével bizonyosságot ad örök életemről,

és szív szerint hajlandóvá és készé tesz arra,⁹ hogy szüntelenül neki éljek.¹⁰

¹Róm 14,8 • ²1Kor 6,19 • ³1Kor 3,23 • ⁴1Pt 1,18–19; 1Jn 1,7 • ⁵1Jn 3,8 • ⁶Jn 6,39 • ⁷Mt 10,30; Lk 21,18
⁸Róm 8,28 • ⁹2Kor 1,20–22; Ef 1,13–14 • ¹⁰Róm 8,14.16

2. Mit kell tudnod ahhoz, hogy ezzel a vigasztalással boldogul élhess és halhass?¹

Először azt, hogy milyen súlyos a bűnöm és nyomorúságom.²

Másodszor azt, hogy miképpen szabadít meg Isten a bűnből és nyomorúságból.³

Harmadszor, hogy szabadításáért milyen nagy hálával tartozom Istennek.⁴

¹Zsolt 50,15; Róm 7,24–25; Tit 3,3–7; Lk 24,46–48; 1Kor 6,11 • ²Jn 9,41; 15,22 • ³Jn 17,3 • ⁴Ef 5,10; 1Pt 2,9; Róm 6,1–2.12–13

ELSŐ RÉSZ

Az ember nyomorúságáról

2. úrnapja

3. Honnan ismered meg nyomorúságodat?

Isten törvényéből.

Róm 3,20

4. Mit követel tőlünk Isten törvénye?¹

Krisztus az, aki megtanítja nekünk a törvény lényegét Máté evangéliuma 22. részében: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből. Ez az első és nagy parancsolat. A második hasonló ehhez: Szeresd felebarátodat, mint magadat. E két parancsolattól függ az egész törvény és a próféták.”²

¹5Móz 10,12; 3Móz 19,18 • ²Lk 10,27

5. Megtarthatod-e mindezt tökéletesen?

Nem,¹ mert természetem szerint hajlamos vagyok Istent és felebarátomat gyűlölni.²

¹Róm 3,10.23; 1Jn 1,8 • ²Róm 8,7; Ef 2,3

3. úrnapja

6. Vajon Isten teremtette volna az embert ilyen gonosszá és romlottá?

Nem.¹

Isten az embert jónak teremtette, saját képére,² azaz igazságosságra és valóságos szentségre alkotta,³ hogy teremtő Istenét igazán megismerje, szívből szeresse, vele örökké boldogan éljen, őt dicsérje és magasztalja.⁴

¹1Móz 1,31 • ²1Móz 1,26–27 • ³Ef 4,24 • ⁴2Kor 3,18; Kol 3,10

7. Akkor hogyan fajult az ember ilyen gonosszá?

Első szüleink, Ádám és Éva az Édenkertben bűnbe estek, és engedetlené váltak.¹

Emiatt a mi természetünk úgy eltorzult, hogy minden ember bűnben fogantatik és születik.²

¹1Móz 3; Róm 5,12.18–19 • ²Zsolt 51,7

8. Annyira megromlottunk tehát, hogy minden jóra képtelenek, de minden gonoszságra kaphatók vagyunk?

Igen,¹

hacsak Isten Lelke újjá nem szül minket.²

¹1Móz 6,5; Jób 14,4; 15,16.35; Ézs 53,6 • ²Jn 3,6

4. úrnapja

9. Nem jogtalanság-e az emberrel szemben, hogy Isten a törvényben teljesíthetlent követel tőle?

Nem,

mert Isten úgy teremtette az embert, hogy teljesíthette azt.¹

Az ember azonban, az ördög felbujtására, vakmerő engedetlenséggel megfosztotta magát is, utódait is az isteni adományoktól.²

¹Ef 4,24–25 • ²Róm 5,12

10. Büntetlenül hagyja-e Isten ezt az engedetlenséget és lázadást?

Isten rettenetesen haragszik¹ mind az örökölt, mind az általunk elkövetett bűnök miatt, és igazságos ítéletével időleges és örök büntetéssel sújtja a bűnt, amint meg van írva: „*Átkozott, aki nem tartja meg ennek a törvénynek az ígét, és nem aszerint cselekszik!*”²

¹Róm 5,12; Zsid 9,27 • ²5Móz 27,26; Gal 3,10

11. Hát nem irgalmas-e az Isten?

De, Isten irgalmas szívű,¹ ám igazságos is.²

Igazsága pedig azt követeli, hogy a bűnt, amely Isten elleni felségsértésnek minősül, a legnagyobb, azaz testi-lelki örök büntetés sújtsa.

¹2Móz 34,6–7 • ²2Móz 20,5; Zsolt 5,5; 2Kor 6,14

MÁSODIK RÉSZ

Az ember megváltásáról

5. úrnapja

12. Bár Isten igazságos ítéletéből megérdemeltük az időleges és örök büntetést, hogyan szabadulhatunk meg attól és békülhetünk meg újból Istennel?

Isten igazságos követelésének maradéktalanul eleget kell tennünk,¹ s ezért vagy nekünk, vagy másnak meg kell fizetnie.²

¹2Móz 20,5; 23,7 • ²Róm 8,3–4

13. Mi magunk meg tudunk Istennek fizetni?

Mi magunk semmiképpen.

Ellenkezőleg: napról napra növeljük bűnünket.

Jób 9,2–3; 15,15; Mt 6,12

14. Bárki más, aki hozzánk hasonlóan csupán teremtmény, megfizethet-e helyettünk?

Senki sem.

Először is, Isten nem akar más teremtményt büntetni amiatt, amit az ember követett el.¹

Másodsor, nincs olyan teremtmény, aki Isten bünt gyűlölő haragját el tudná hordozni, vagy másokat attól meg tudna szabadítani.²

¹Zsid 2,14–18 • ²Zsolt 130,3

15. Milyen közbenjárót és szabadítót kell tehát keresnünk?

Olyat, aki valóságos ember,¹ de tökéletes és igaz,²

mindazáltal minden teremtménynél hatalmasabb, azaz valóságos Isten is.³

¹1Kor 15,21 • ²Jer 33,15–16; Ézs 53,9; 2Kor 5,21; Zsid 7,16 • ³Ézs 7,14; Róm 9,5; Jer 23,5–6

6. úrnapja

16. Miért kell valóságos és tökéletesen igaz embernek lennie?

Isten igazságossága azt követeli,¹ hogy ember fizessen az ember bűnéért.

De legyen igaz ember, mert aki bűnös, másokért nem fizethet.²

¹Róm 5,12.15 • ²1Pt 3,18; Ézs 53,3–5.10–11

17. Miért legyen valóságos Isten is?

Azért, hogy isteni hatalmával¹ emberi mivoltában el tudja viselni Isten haragjának súlyát, s így visszaszerezze és helyreállítsa elveszített igazságunkat és életünket.²

¹Ézs 53,8; ApCsel 2,24; 1Pt 3,18 • ²Jn 3,16; ApCsel 20,28; Jn 1,4

18. Ki az a közbenjáró, aki egy személyben valóságos Isten, és valóságos, tökéletesen igaz ember is?

A mi Urunk, Jézus Krisztus,¹
akit az Atya teljes váltságul és igazságul adott nekünk.²

¹Mt 1,23; 1Tim 3,16; Lk 2,11 • ²1Kor 1,30

19. Honnan tudod ezt?

A szent evangéliumból,
amelyet Isten már kezdetben, az Édenkertben kijelentett,¹
majd a pátriárák és próféták útján hirdetett,²
az áldozatokkal és a törvény előírta más szertartásokkal kiabrázolt,³
végül pedig az ő egyszülött Fia által beteljesített.⁴

¹1Móz 3,15 • ²1Móz 22,18; 49,10; Róm 1,2; Zsid 1,1; ApCsel 3,22–24; 10,43 • ³Jn 5,46; Zsid 10,1 •

⁴Róm 10,4; Gal 4,4–5

7. úrnapja

20. Ugyanúgy üdvözül-e Krisztus által minden ember, ahogyan Ádám által elveszett?

Nem.

Csak azok üdvözülnek, akiket Isten igaz hit által Krisztusba oltott, s akik az ő jótéteményeit elfogadják.

Jn 1,12; Ézs 53,11; Zsolt 2,12; Róm 11,17.19; Zsid 4,2; 10,39

21. Mi az igaz hit?

Az igaz hit ismeret, amelynél fogva igaznak tartom mindazt, amit Isten az ő igéjében nekünk kijelentett.¹

Ám egyúttal szívbeli bizalom is,² amelyet a Szentlélek ébreszt bennem az evangélium által,³
hogy Isten nemcsak másoknak, hanem nekem is bűnbocsánatot, örök igazságot és üdvösséget ajándékozik,⁴ ingyen kegyelméből, egyedül Krisztus érdeméért.⁵

¹Zsid 11,1.3; Jak 2,19 • ²Róm 4,16–22; Jak 1,6 • ³2Kor 4,13; Róm 10,17 • ⁴Zsid 10,38; Hab 2,4; Ef 2,7–9; Róm 5,1 • ⁵Róm 3,24–25; Gal 2,16

22. Mít higgyen a keresztyén ember?

Mindazt, amit Isten az evangéliumban nekünk megígért,
s amit az Apostoli Hitvallás keresztyén hitünk egyetemes és szilárd tételeiként összefoglalt.

Jn 20,31; Mt 28,20

23. Hogy szól ez a hitvallás?

Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek teremtőjében.

És Jézus Krisztusban, az ő egyszülött Fiában, a mi Urunkban,
aki fogantatott Szentlélektől, született Szűz Máriától, szenvedett Poncius Pilátus alatt,
megfeszítették, meghalt és eltemették.

Alászállt a poklokra, harmadnapon feltámadt a halottak közül, fölment a mennybe,
ott ül a mindenható Atya Isten jobbján, onnan jön el ítélni élőket és holtakat.

Hiszek Szentlélekben.

Hiszem az egyetemes keresztyén anyaszentegyházat, a szentek közösségét,
a bűnök bocsánatát, a test feltámadását és az örök életet. Ámen.

8. úrnapja

24. Hány része van ennek a hitvallásnak?

Három.

Az első rész az Atya Istenről és a mi teremtésünkről,
a második a Fiú Istenről és megváltásunkról,
a harmadik a Szentlélek Istenről és megszentelésünkről szól.

25. Isten lényege szerint egy Isten.¹ Miért említettél akkor három nevet: az Atyát, a Fiút és a Szentlelket?

Azért, mert Isten az ő igéjében úgy jelentette ki magát, hogy ez a három különböző személy: az egy, valóságos és örök Isten.²

¹5Móz 6,4 • ²Ézs 61,1; Zsolt 110,1; Mt 3,16–17; 1Jn 5,7 (Károli)

Az Atya Istenről

9. úrnappja

26. Mit hiszel, amikor ezt mondod: „HISZEK EGY ISTENBEN, MINDENHATÓ ATYÁBAN, MENNYNEK ÉS FÖLDNEK TEREMTŐJÉBEN”?

Hiszem, hogy a mi Urunknak, Jézus Krisztusnak örökkévaló Atyja, aki a mennyet és a földet minden benne lévőkkel együtt semmiből teremtette,¹

és azokat örökkévaló tanácsával és gondviselésével fenntartja és igazgatja:²

énnekem az ő Fiáért, Krisztusért Istenem és Atyám.³

Ezért annyira bízom benne, hogy nem kételkedem: minden testi-lelki szükségemre gondot visel,⁴ s még azt a rosszat is javamra fordítja, amit ebben a siralomvölgyben reám küld.⁵

Ezt ő megteheti mint mindenható Isten,⁶ és meg is akarja tenni mint hűséges Atya.⁷

¹1Móz 1; Zsolt 33,6 • ²Zsolt 104; Mt 10,29–31; Zsid 1,3; Zsolt 115,3 • ³Jn 1,12; Róm 8,15; Gal 4,5–6; Ef 1,5 • ⁴Zsolt 55,23; Mt 6,25–26; Lk 12,22 • ⁵Róm 8,28 • ⁶Róm 10,12 • ⁷Mt 6,25–30; 7,9–11

10. úrnappja

27. Mi az isteni gondviselés?

A gondviselés Isten mindenható és mindenütt jelenlévő ereje,¹

amellyel a mennyet és a földet, minden teremtménnyel együtt szilárdan kézben tartja,² és úgy igazgatja,

hogy amit a föld terem, továbbá eső és aszály,³ termő és terméketlen idők, étel és ital,⁴ egészség és betegség,⁵ gazdagság és szegénység⁶ – szóval minden – nem véletlenségből, hanem az ő hűséges atyai kezéből származik.

¹ApCsel 17,25–26 • ²Zsid 1,3 • ³Jer 5,24 • ⁴ApCsel 14,17 • ⁵Jn 9,3 • ⁶Péld 22,2

28. Mit használ nekünk Isten teremtő munkájának és gondviselésének ismerete?

Azt, hogy ha baj ér, türelmesek,¹ ha jó dolgunk van, hálások vagyunk,² a jövőre nézve pedig bízunk a mi hűséges Istenünkben és Atyánkban.³

Tudjuk, hogy senki és semmi nem szakíthat el minket az ő szeretetétől,⁴ mert minden teremtmény annyira a kezében van, hogy akarata nélkül semmit sem tehet, sőt meg sem mozdulhat.⁵

¹Róm 5,3; Jak 1,3; Jób 1,21 • ²5Móz 8,10; 1Thessz 5,18 • ³Róm 5,5 • ⁴Róm 8,38–39 • ⁵Jób 1,12; ApCsel 17,28

A Fiú Istenről

11. úrnappja

29. Miért nevezik Isten Fiát Jézusnak, azaz Üdvözítőnek?

Azért, mert ő szabadít meg bűneinktől,¹

és mert üdvösséget másnál sem keresni nem kell, sem találni nem lehet.²

¹Mt 1,21; Zsid 7,25 • ²ApCsel 4,12

30. Hisznek-e tehát az egyedül üdvözítő Jézusban azok, akik boldogságukat és üdvösségüket a szenteknél, önmaguknál, vagy máshol keresik?

Nem.

Bár dicsekednek az egyedül üdvözítő és megváltó Jézussal, valójában megtagadják őt.¹

Mert vagy nem tökéletes megváltó Jézus, vagy azoknak, akik őt igaz hittel elfogadják, mindent őbenne kell megtalálniuk, ami az üdvösségre szükséges.²

¹1Kor 1,13; Gal 5,4 • ²Ézs 9,6; Kol 1,19–20; 2,10; Jn 1,16

12. úrnappja

31. Miért nevezik őt Krisztusnak, azaz Felkentnek?

Azért, mert őt az Atya rendelte, és Szentlelkével felkente¹ a mi legfőbb prófétánkká és tanítónkká,² aki kijelentette Isten titkos végzését és akaratát a mi váltságunkról,³

egyetlen főpapunkká,⁴ aki testének egyetlen áldozatával minket megváltott, és az Atya színe előtt szüntelenül könnyörög értünk;⁵

továbbá örökkévaló királyunkká, aki minket igéjével és Szentlelkével kormányoz, és a megszerzett üdvösségben oltalmaz és megtart.⁶

¹Zsid 1,9 • ²5Móz 18,15; ApCsel 3,22 • ³Jn 1,18; 15,15 • ⁴Zsolt 110,4; Zsid 7,21 • ⁵Róm 8,34; 5,9–10 •

⁶Zsolt 2,6; Lk 1,33; Mt 28,18; Jn 10,28

32. Miért neveznek téged Krisztusról keresztyénnek?¹

Azért, mert hit által Krisztusnak tagja,

és így az ő felkenetésében is részes vagyok,²

azért, hogy nevéből vallást tegyék,³ magamat élő hálaáldozatul neki átadjam,⁴

és hogy ebben az életben a bűn és az ördög ellen szabad lelkiismerettel harcoljak,⁵

ez élet után pedig veled együtt minden teremtmény fölött örökké uralkodjam.⁶

¹ApCsel 11,26 • ²1Jn 2,27; ApCsel 2,17; Jóel 3,1 • ³Mk 8,38 • ⁴Róm 12,1; Jel 5,8; 1Pt 2,5.9; Jel 1,6 •

⁵1Tim 1,18–19 • ⁶2Tim 2,12

13. úrnappja

33. Miért nevezik Krisztust „ISTEN EGYSZÜLÖTT FIÁNAK”, ha mi is Isten gyermekei vagyunk?

Azért, mert egyedül Krisztus örökkévaló és természet szerinti Fia Istennek;¹

mi pedig – Krisztusért, kegyelem által – Isten fogadott gyermekei vagyunk.²

¹Jn 1,1–3.14.18; Zsid 1,2 • ²Róm 8,15–17; Ef 1,5–6

34. Miért nevezed őt „MI URUNKNAK”?

Azért, mert saját tulajdonává tett minket azáltal, hogy testünket-lelkünket a bűntől és az ördög hatalmából megváltotta, mégpedig nem holmi ezüstön vagy aranyon, hanem az ő drága vérében.

1Pt 1,18–19; 2,9; 1Kor 6,20; 7,23

14. úrnappja

35. Mit jelent az, hogy „FOGANTATOTT SZENTLÉLEKTŐL, SZÜLETETT SZŰZ MÁRIÁTÓL”?

Azt, hogy Isten örök Fia, aki valóságos és örök Isten, és az is marad,¹ Szűz Mária testében és vérében, a Szentlélek munkája által valóságos emberi természetet vett magára,²

mert így lehetett Dávid valóságos utódja,³ s embertársaihoz mindenben hasonló,⁴ kivéve a bűnt.⁵

¹Jn 1,1; Róm 1,4; 9,5 • ²Jn 1,14; Gal 4,4; Mt 1,18.20; Lk 1,27.35 • ³Zsolt 132,11; Róm 1,3 • ⁴Fil 2,7 •

⁵Zsid 4,15

36. Mit használ neked Krisztus szent fogantatása és születése?

Azt, hogy ő közbenjárónk,

aki ártatlanságával és tökéletes szentségével Isten előtt elfedezi bűneimet, melyekben fogantattam.

¹Zsid 2,16–17 • ²Zsolt 32,1; 1Kor 1,30

15. úrnapija

37. Mít értesz azon, hogy „SZENVEDETT”?

Azt, hogy földi életének egész idejében, különösen annak végén, testében-lelkében elhordozta Istennek az egész emberiség bűne elleni haragját,¹ hogy szenvedésével, mint egyetlen engesztelő áldozattal² testünket-lelkünket az örök kárhozattól megszabadítsa,

és Isten kegyelmét, az igazságot és az örök életet elnyerje nekünk.

¹1Pt 2,24; Ézs 53,12 • ²1Jn 2,2; 4,10; Róm 3,25

38. Miért SZENVEDETT PONCIUS PILÁTUS bírósága ALATT?

Azért, hogy ártatlan létére világi bíró ítélje el,¹

és ezáltal megmentsen minket Isten szigorú ítéletétől, amely mindnyájunkra várt volna.²

¹ApCsel 4,27–28; Lk 23,14; Jn 19,4 • ²Zsolt 69,5; Ézs 53,4–5; 2Kor 5,21; Gal 3,13

39. Nagyobb dolog-e az, hogy MEGFESZÍTETTÉK, mintha más halálnemmel halt volna meg?

Nagyobb,

mert ez tesz bizonyossá afelől, hogy ő magára vette azt az átkot, amelynek súlya rajtam volt.¹ A kereszthalált ugyanis Isten megátkozta.²

¹Gal 3,13 • ²5Móz 21,23

16. úrnapija

40. Miért kellett Krisztusnak a halált is elszenvednie?

Azért, mert Isten igazságossága és igazsága miatt¹ mással nem lehetett eleget tenni az ember bűnéért, csak Isten Fiának halálával.²

¹1Móz 2,17 • ²Zsid 2,9.14–15

41. Miért TEMETTÉK EL?

Azért, mert ez bizonyítja, hogy valóban meghalt.

Mt 27,59–60; Lk 23,52–53; Jn 19,38–42; ApCsel 13,29

42. Ha Krisztus meghalt értünk, miért kell nekünk is meghalnunk?

Azért, mert a mi halálunk nem bűneinkért való megfizetés, hanem csak meghalás a bűnnek és átmenetel az örök életre.

Jn 5,24; Fil 1,23; Róm 7,24

43. Mi hasznunk van még Krisztus áldozatából és kereszthalálából?

Halálának erejével ömberünk övele együtt megfeszítettik, megöletik és eltemettetik,¹

hogy a test gonosz indulatai ne uralkodjanak többé rajtunk,² hanem hálaáldozatul neki szenteljük magunkat.³

¹Róm 6,6–7.11; Kol 2,12 • ²Róm 6,12 • ³Róm 12,1

44. Miért teszed hozzá: „ALÁSZÁLLT A POKLOKRA”?

Azért, hogy nagy fájdalmaim és súlyos kísértéseim között is biztos legyek abban, hogy Krisztus, az én Uram kimondhatatlan félelmével, fájdalmaival és rettegéseivel, amelyeket lelkében is elszenvedett a keresztfán és annak előtte, megszabadított a pokol félelmétől és gyötrelmeitől.

Ézs 53,10; Mt 27,46

17. úrnapija

45. Mít használ nekünk Krisztus feltámadása?

Először azt, hogy feltámadásával legyőzte a halált, hogy minket is részesítsen abban az igazságosságban, amelyet halálával szerzett.¹

Másodsor: hatalmával már most új életre támaszt minket is.²

Harmadszor: Krisztus feltámadása a mi boldog feltámadásunk záloga.³

¹1Kor 15,17.54–55; Róm 4,25; 1Pt 1,3.21 • ²Róm 6,4; Kol 3,1.5; Ef 2,5 • ³1Kor 15,12; Róm 8,11

18. úrnapija

46. Hogyan érted azt, hogy „FELMENT A MENNYBE”?

Úgy, hogy Krisztus tanítványai szeme láttára emeltetett föl a földről a mennybe,¹

és a mi javunkra van ott,² míg ismét eljön ítélni élőket és holtakat.³

¹ApCsel 1,9; Mt 26,64; Mk 16,19; Lk 24,51 • ²Zsid 4,14; 7,25; 9,24; Róm 8,34; Ef 4,10; Kol 3,1 •

³ApCsel 1,11; Mt 24,30

47. Eszerint nincs velünk Krisztus a világ végezetéig, amint ezt nekünk megígérte?¹

Krisztus valóságos ember és valóságos Isten.

Emberi természete szerint nincs többé a földön,²

de istenségével, felségével, kegyelmével és Szentlelkével soha nincs távol tőlünk.³

¹Mt 28,20 • ²Mt 26,11; Jn 16,28; 17,11; ApCsel 3,21 • ³Jn 14,17–19; 16,13; Mt 28,20; Ef 4,8.12

48. Nem válik-e el ily módon egymástól Krisztus két természete, ha az emberi természet nincs mindenütt ott, ahol az isteni ott van?

Semmiképpen nem.

Mert az isteni természet felfoghatatlan, és mindenütt jelen van.¹

Ebből szükségszerűen következik, hogy a magára vett emberi természeten kívül is, de abban magában is benne van, és azzal személy szerint egyesülve marad.²

¹ApCsel 7,49; Jer 23,24 • ²Kol 2,9; Jn 3,13; 11,15; Mt 28,6

49. Mit használ nekünk Krisztus mennybemenetele?

Először, hogy ő a mennyben Atyja színe előtt értünk könyörög.¹

Másodsor, hogy a mi testünk övele már a mennyben van, s ez biztos záloga annak, hogy ő, mint a mi fejünk, minket, tagjait is fölemel magához.²

Harmadsor, hogy ő viszontzálogul az ő Lelkét küldi le nekünk,³ akinek ereje által nem a földieket keressük, hanem az odafenn valókat, ahol Krisztus ül Istennek jobbján.⁴

¹1Jn 2,1; Róm 8,34 • ²Jn 14,2; 20,17; Ef 2,6 • ³Jn 14,16; ApCsel 2,1–4.33; 2Kor 1,22; 5,5 • ⁴Kol 3,1; Fil 3,14.20

19. úrnapija

50. Miért teszed hozzá: „ÜL A MINDENHATÓ ATYA ISTENNEK JOBBJÁN”?

Krisztus azért ment fel a mennybe, hogy nyilvánvalóvá legyen: ő az anyaszentegyház feje,¹ aki által az Atya mindeneket kormányoz.²

¹Ef 1,20–23; Kol 1,18 • ²Mt 28,18; Jn 5,22

51. Mit használ nekünk Krisztusnak, a mi Fejünknek ez a dicsősége?

Először azt, hogy Szentlelke által mibelénk, tagjaiba mennyei ajándékokat áraszt.¹

Másodsor, hogy hatalmával minden ellenség ellen oltalmaz és megtart minket.²

¹Ef 4,8 • ²Zsolt 2,9; Jn 10,28; Ef 4,10

52. Miféle vigasztalásod van abból, hogy Krisztus ELJÖN ÍTÉLNI ÉLŐKET ÉS HOLTAKAT?

Az, hogy minden háborúságom és üldöztetésem közepette fölemelt fölvel várom a mennyből azt a bírót, aki azelőtt értem Isten ítélőszéke előtt állt, és rólam minden kárhozataást elvett;¹

hogy ő minden ellenségét, akik nekem is ellenségeim, örök kárhozatra veti,² engem pedig az ő többi választottaival együtt a mennyei örömbé és dicsőségbe önmagához átvisz.³

¹Lk 21,28; Róm 8,23; Fil 3,20; Tit 2,13 • ²2Thessz 1,6–10; Mt 25,41–43 • ³Mt 25,34

A Szentlélek Istenről

20. úrnappja

53. Mít hiszel a SZENTLÉLEKRŐL?

Hiszem először, hogy ő valóságos és örök Isten az Atyával és a Fiúval.¹

Másodszor, hogy ő nekem is adatott,² engem igaz hit által Krisztusnak és Krisztus minden jótéteményeinek részesévé tesz,³

vigasztal,⁴ és velem marad örökké.⁵

¹1Móz 1,2; Ézs 48,16; 1Kor 3,16; 6,19; ApCsel 5,3–4 • ²Mt 28,19; 2Kor 1,21–22 • ³Gal 3,14; 1Pt 1,2; 1Kor 6,17 • ⁴ApCsel 9,31 • ⁵Jn 14,16; 1Pt 4,14

21. úrnappja

54. Mít hiszel az EGYETEMES KERESZTYÉN ANYASZENTEGYHÁZRÓL?

Hiszem, hogy Isten Fia¹ a világ kezdetétől a világ végezetéig² az egész emberi nemzetségből³ Szentlelke és igéje által⁴ az igaz hitben megegyező,⁵ örök életre kiválasztott gyülekezetet⁶ gyűjt magának,

ezt oltalmazza és megtartja.⁷

Hiszem, hogy ennek a gyülekezetnek én is élő tagja vagyok,⁸ és örökké az is maradok.⁹

¹Jn 10,11 • ²Zsolt 71,18; 1Kor 11,26 • ³1Móz 26,4 • ⁴Ézs 59,21; Róm 1,16; 10,14–17; Ef 5,26 • ⁵ApCsel 2,46; Ef 4,3–6 • ⁶Róm 8,29–30; Ef 1,10–13 • ⁷Mt 16,18; Jn 10,28–30; 1Kor 1,8–9 • ⁸1Jn 3,21 • ⁹1Jn 2,19.27

55. Mít értesz a „SZENTEK KÖZÖSSÉGÉN”?

Először azt, hogy a hívők együtt és egyenként is tagjai az Úr Krisztusnak, és részesei minden javának és ajándékának.¹

Másodszor: mindenki tekintse kötelességének, hogy ajándékaival a többi tag javára és üdvösségére készséggel és örömmel szolgáljon.²

¹1Jn 1,3; 1Kor 1,9; Róm 8,32 • ²1Kor 12,12–13.21; 13,5; Fil 2,4–6

56. Mít hiszel a BŰNÖK BOCSÁNATÁRÓL?

Hiszem, hogy Isten Krisztus elégtételéért¹ soha többé meg nem emlékezik sem bűneimről, sem bűnös természetemről, amelyek ellen egész életemben harcolnom kell,²

hanem kegyelméből Krisztus igazságával megajándékoz engem, hogy soha többé ítéletre ne jussak.³

¹1Jn 2,2; 2Kor 5,19.21 • ²Jer 31,34; Zsolt 103,3–4.10.12; Róm 7,24–25; 8,1–4 • ³Jn 3,18

22. úrnappja

57. Miféle vigasztalásod van a TEST FELTÁMADÁSÁBÓL?

Az, hogy nemcsak lelkem vétetik fel Krisztushoz azonnal ez élet után,¹

hanem testem is egyesül majd lelkemmel, amikor Krisztus hatalma feltámasztja,

és az ő dicsőséges testéhez lesz hasonlónak.²

¹Lk 23,43; Fil 1,23 • ²1Kor 15,53–54; Jób 19,25–26; 1Jn 3,2; Fil 3,21

58. Miféle vigasztalásod van az ÖRÖK ÉLETRŐL szóló hitvallásból?

Mivel már most előre érzem szívemben az örök élet örömét,¹ hiszem, hogy életem elmúltával olyan teljes boldogságom lesz,

amilyet „szem nem látott, fül nem hallott, és ember szíve meg sem gondolt”,² amelyben Istent örökké dicsérni fogom.³

¹2Kor 5,2–3 • ²1Kor 2,9 • ³Jn 17,3

23. úrnappja

59. Mi hasznát veszed, ha mindezeket hiszed?

Azt, hogy Krisztusban Isten előtt igaz vagyok és az örök életnek örököse.

Hab 2,4; Róm 1,17; Jn 3,36

60. Mi módon vagy igaz Isten előtt?

Egyedül a Jézus Krisztusban való igaz hit által.¹

Bár lelkiismeretem vádol, hogy Isten parancsolatai ellen súlyosan vétkeztem, azokból soha egyet sem tartottam meg,² és még mindig hajlamos vagyok minden rosszra,³

Isten az ő ingyen kegyelméből,⁴ minden érdemem nélkül,⁵ nekem ajándékozza és tulajdonítja⁶ Krisztus tökéletes elégtételét,⁷ igazságosságát és szentségét.⁸

Ezért én úgy állhatok Isten elé, mintha soha semmi bűnt nem követtem volna el, és semmi bűnöm nem lett volna, és mintha én tanúsítottam volna azt az engedelmességet is, amelyet Krisztus érettem tanúsított⁹ –

de csak akkor, ha Krisztus jótéteményeit hívő szívvel elfogadom.¹⁰

¹Róm 3,21–22.24–25.28; Gal 2,16; Ef 2,8–9; Fil 3,9 • ²Róm 3,9 • ³Róm 7,23 • ⁴Róm 3,24; Ef 2,8 • ⁵Tit 3,5 • ⁶Róm 4,4–5; 2Kor 5,19 • ⁷1Jn 2,2 • ⁸1Jn 2,1 • ⁹2Kor 5,21 • ¹⁰Róm 3,22; Jn 3,18

61. Miért állítod, hogy egyedül csak a hit által lettél igazgá?

Nem azért, mintha a hitem érdemesítene arra, hogy Istennek kedves legyek,

hanem mert Isten előtt az én igazságom egyedül Krisztus elégtétele, igazságossága és szentsége,¹ és ezeket én csak hit által tudom elfogadni és sajátommá tenni.²

¹1Kor 1,30; 2,2 • ²1Jn 5,10

24. úrnappja

62. Jó cselekedetünk miért nem lehet igazsággá vagy annak valamely részévé Isten előtt?

Azért, mert annak az igazságnak, amely Isten előtt megállhat, teljesen tökéletesnek és Isten törvényével minden tekintetben egyezőnek kell lennie.¹

Viszont ebben az életben legkiválóbb cselekedeteink is tökéletlenek és bűnnel szennyezettek.²

¹Gal 3,10; 5Móz 27,26 • ²Ézs 64,6

63. Hogyhogy nem érdemlünk jó cselekedeteinkért semmit, pedig azokért Isten jutalmat ígért már itt a földön s a jövő életben is?

A jutalmat nem érdem szerint osztja Isten, hanem kegyelemből.

Lk 17,10

64. Nem tesz ez a tanítás könnyelmű és gonosz emberekké?

Nem.

Mert lehetetlen, hogy azok, akik igaz hit által Krisztusba vannak oltva, ne teremjék a hálaadás gyümölcseit.

Mt 7,18

A sákramentumokról

25. úrnappja

65. Honnan származik a hit, amely által Krisztusnak és minden jótéteményének részeseivé leszünk?

A Szentlélektől,

aki a hitet a szent evangélium hirdetésével szívünkben felébreszti¹

és a sákramentumokkal megerősíti.²

¹Ef 2,8–9; Jn 3,5 • ²Mt 28,19–20; 1Pt 1,22–23

66. Mik a sákramentumok?

A sákramentumok látható szent jegyek és pecsétek.

Isten ezeket azért rendelte, hogy általuk az evangélium ígértét még jobban megértesse és megpecsételje.

Ő ugyanis megígérte, hogy Krisztus egyszeri keresztdozatáért kegyelemből bűnbocsánatot és örök életet ajándékoz nekünk.

1Móz 17,11; Róm 4,11; 5Móz 30,6; 3Móz 6,18; Zsid 9,8–9.24; Ez 20,12

67. Mi a célja az ígének és a sákramentumoknak? Vajon az, hogy hitünket Krisztus keresztdozatára mint üdvösségünk egyedüli alapjára irányítsák?

Igen, ez a céljuk.

Mert a Szentlélek az evangéliumban tanítja, amit a sákramentumokkal meg is erősít, hogy teljes üdvösségünk Krisztus egyszeri keresztdozatában rejlik.

Róm 6,3; Gal 3,27

68. Hány sákramentumot rendelt Krisztus az Újszövetségben?

Kettőt:

a szent keresztséget

és az Úr szent vacsoráját.

A szent keresztségről

26. úrnappja

69. Miképpen emlékeztet és biztosít téged Isten a szent keresztségben arról, hogy Krisztus egyszeri keresztdozata javadra szolgál?

Krisztus, aki a vízzel való leöntést rendelte,¹ azt ígérte,²

hogy az ő vére és Lelke olyan bizonyosan megtisztít engem lelkem tisztátalanságaitól, azaz minden bűnömötől,

amilyen bizonyos az, hogy a víz a test szennyét lemossa.³

¹Mt 28,19–20; ApCsel 2,38 • ²Mt 3,11; Mk 16,16; Róm 6,3–4 • ³Mk 1,4; Lk 3,3

70. Mit jelent az, hogy Krisztus vére és Lelke által megtisztított minket?

Egyrészt azt jelenti, hogy kegyelemből, Krisztusnak az ő keresztdozatában értünk kiontott véréért Istentől bűnbocsánatot kaptunk.¹

Másrészt: a Szentlélek megújított és Krisztus tagjává szentelt minket, hogy a bűnnek napról napra meghaljunk, és istenfélő és feddhetetlen életet éljünk.²

¹Zsid 12,24; 1Pt 1,2; Jel 1,5; Zak 13,1; Ez 36,25 • ²Jn 1,33; 3,5; 1Kor 6,11; 12,13; Róm 6,4; Kol 2,12

71. Hol ígérte Krisztus, hogy az ő vére és Lelke ugyanolyan bizonyosan megtisztít minket, mint ahogyan a keresztvíz megmos?

A keresztség elrendelésekor, amikor így szólt:

„Menjetek el, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevébe.”¹ – „Aki hisz, és megkereszteltetik, üdvözülni, aki pedig nem hisz, elkárhozik.”²

Ezt az ígértet ismétli meg a Szentírás akkor is, amikor a keresztséget az újjászületés fürdőjének³ és bűneink lemosásának nevezi.⁴

¹Mt 28,19 • ²Mk 16,16 • ³Tit 3,5 • ⁴ApCsel 22,16

27. úrnappja

72. A keresztvízzel való külső leöntés egyúttal a bűnök lemosása is?

Nem.¹

A bűntől csak Jézus Krisztus vére és a Szentlélek tisztít meg minket.²

¹Mt 3,11; 1Pt 3,21; Ef 5,26–27 • ²1Jn 1,7; 1Kor 6,11

73. Akkor miért nevezi a Szentlélek a keresztséget az újjászületés fürdőjének és a bűnök lemosásának?

Alapos oka van annak, hogy Isten így beszél.

Nemcsak tanítani akarja ezzel, hogy Krisztus vére és Lelke által a bűnöktől való megtisztulás olyan, mint amikor vízzel lemoszuk a test szennyét,¹

hanem ezzel az isteni záloggal és jeggyel egészen bizonyossá akar tenni minket afelől, hogy ő olyan valóságosan megtisztít bűneinktől, amilyen valóságos a vízzel való lemosás.²

¹Jel 1,5; 7,14; 1Kor 6,11 • ²Mk 16,16; Gal 3,17

74. Meg kell-e kereszteni a csecsemőket is?

Meg, mert ők is Isten szövetségéhez és az anyaszentegyházhoz tartoznak, akár a felnőttek.¹

Isten nekik is megígérte a Krisztus vére által nyert bűnbocsánatot² és a hitet ébresztő Szentlelket.³

Ezért a keresztség által, mint a szövetség jegye által őket is be kell fogadni a keresztyén anyaszentegyházba, és így megkülönböztetni őket a hitetlenek gyermekeitől.⁴

Ez az Ószövetségben a körülmetélés által történt.⁵ Ehelyett rendelte Krisztus az Újszövetségben a keresztséget.⁶

¹1Móz 17,7 • ²Mt 19,14 • ³Lk 1,14–15; Ézs 44,1–3; Zsolt 22,11; ApCsel 2,39 • ⁴ApCsel 10,47 • ⁵1Móz 17,14 • ⁶Kol 2,11–13

Az Úr szent vacsorájáról

28. úrnapija

75. Miképpen emlékeztet és biztosít téged Isten az Úr szent vacsorájában arról, hogy Krisztus egyszeri kereszttáldozatában és minden ajándékában részes vagy?

Krisztus nekem és minden hívőnek meghagyta, hogy egyek a megtört kenyérből s igyak a nekem nyújtott pohárból az ő emlékezetére.

Ezzel együtt megígérte, hogy az ő testének feláldozása és megtöretése, vérének kiontása a kereszten értem is éppúgy megtörtént, mint ahogy két szememmel látom, amikor az Úr kenyerét nekem megtörik és a kelyhet nekem odanyújtják.

És azt is megígérte, hogy az ő megfeszített teste és kiontott vére olyan bizonyosan táplálja lelkemet az örök életre, mint amilyen valóságosan eszem a kenyérből és iszom a kehelyből, amelyet Krisztus testének és vérének jegyeként az Úr szolgálja nekem átad.

Mt 26,26–28; Mk 14,22–24; Lk 22,19–20; 1Kor 10,16–17; 11,23–25; 12,13

76. Mit jelent Krisztus megfeszített testét enni és kiontott vérét inni?

Nem csak azt jelenti, hogy Krisztus szenvedését és halálát hívő szívvel elfogadjuk, és ezáltal bűnbocsánatot és örök életet nyerünk.¹

Hanem azt is jelenti, hogy a Szentlélek által, aki Krisztusban és bennünk is lakozik, mi egyre inkább eggyé válunk az ő szent testével² – bár ő a mennyben, mi pedig a földön vagyunk³ –, testéből való testté és csontjából való csonttá leszünk⁴ azért, hogy miként a test tagjait egy lélek, minket is a Szentlélek éltesen és kormányozzon.⁵

¹Jn 6,35.40.47–48.50–51.53–54 • ²Jn 6,55–56 • ³ApCsel 3,21; 1Kor 11,26 • ⁴Ef 3,16–17; 5,29–30.32; 1Kor 6,15.17.19; 1Jn 3,24; 4,13 • ⁵Jn 14,23; 6,56–58; 15,1–6; Ef 4,15–16

77. Hol ígérte Krisztus, hogy ő a hívőket ugyanúgy táplálja testével és vérével, mint ahogy ők ebből a megtöretett kenyérből esznek és ebből a kehelyből isznak?

Az úrvacsora elrendelésekor, amikor így szólt:¹

„Az Úr Jézus azon az éjszakán, amelyen elárultatott, vette a kenyeret, és hálát adva megtörte, és ezt mondotta: Vegyétek, egyétek, ez az én testem, amely tiérettetek megtöretik, ezt cselekedjétek az én emlékezetemre. Hasonlóképpen vette a poharat is, miután vacsoráltak, és ezt mondta: E pohár amaz új szövetség az én vérem által, ezt cselekedjétek, valamennyiszer isszátok az én emlékezetemre. Mert valamennyiszer eszitek e kenyeret és isszátok e poharat, az Úrnak halálát hirdessétek, amíg eljön.”

Ezt az ígéretet Pál apostol is megismétli, amikor ezt mondja:²

„A hálaadás pohara, amelyet megáldunk, nem a Krisztus vérével való közösségünk-e? A kenyér, amelyet megtörünk, nem a Krisztus testével való közösségünk-e? Mert egy a kenyér, egy test vagyunk sokan, akik az egy kenyérből részesedünk.”

¹1Kor 11,23–25; Mt 26,26–28; Mk 14,22–24; Lk 22,19–20 • ²1Kor 10,16–17

29. úrnappja

78. Átváltozik-e a kenyér és a bor Krisztus valóságos testévé és vérévé?

Nem.

Ahogy a keresztség vize sem változik át Krisztus vérévé, és nem az mossa le a bűnöket, hanem csak isteni jegy és zálog.¹

Ugyanígy az úrvacsorai kenyér sem változik át Krisztus testévé,² hanem a sákramentumokra való tekintettel és a Szentlélek közlésmódja³ szerint nevezzük Krisztus testének.

¹Mt 26,29; Mk 14,24 • ²1Kor 10,16–17; 11,26–28 • ³1Móz 17,10–11.14.19; 2Móz 12,27.43.48; Tit 3,5; 1Pt 3,21; 1Kor 10,1–4

79. Akkor miért nevezi Krisztus a kenyeret az ő testének és a poharat az ő vérenek, illetve az ő vére általi új szövetségnek? Pál apostol pedig miért beszél a Krisztus testével és vérével való közösségről?

Krisztus alapos okkal mondja ezt.

Nemcsak tanítani akar minket, hogy lelkünket úgy táplálja megfeszített testével és kiontott vérével örök életre, ahogyan mi tápláljuk földi testünket kenyérral és borral,¹

hanem ezzel a látható jeggyel és záloggal egészen bizonyossá akar tenni minket, hogy egyrészt a Szentlélek munkája által olyan valóságosan részesedünk az ő testében és véreben, mint amilyen valóságos az, hogy e szent jegyeket az ő halála emlékezetére elfogyasztjuk;² másrészt, hogy Krisztus szenvedése és engedelmissége annyira a miénk, mintha mi magunk szenvedtünk volna el mindent, és mi magunk tettünk volna eleget a bűnért.

¹Jn 6,51.55 • ²1Kor 10,16–17

30. úrnappja

80. Mi a különbség az úrvacsora és a pápista mise között?

Az úrvacsora azt tanúsítja egyrészt, hogy Krisztus egyszeri keresztdozatáért teljes bűnbocsánatot nyertünk,¹

másrészt, hogy a Szentlélek minket Krisztusba olt,² aki most valóságos teste szerint a mennyben, az Atya jobbán van,³ és azt akarja, hogy őt ott imádjuk.⁴

Ezzel szemben a mise tagadja, hogy élő és holt elnyerhetné Krisztus szenvedéséért a bűnbocsánatot, hacsak a misemondó papok nem mutatják be naponta értük Krisztus áldozatát. Továbbá azt tanítja, hogy Krisztus testileg van jelen a kenyér és a bor színe alatt, és ezért ezekben kell őt imádni. A mise így alapját tekintve megtagadja Jézus Krisztus egyszeri áldozatát és szenvedését,⁵ és ezért kárhuzatos bálványimádás.

¹Zsid 7,27; 9,12.25–28; 10,10.12–14; Jn 19,30; Mt 26,28; Lk 22,19–20 • ²1Kor 6,17; 10,16 • ³Zsid 1,3; 8,1–2 • ⁴Jn 4,21–24; 20,17; Lk 24,52; ApCsel 7,55–56; Kol 3,1; Fil 3,20–21; 1Thessz 1,10 • ⁵Zsid 9,6–10; 10,19–31

81. Kik járuljanak az Úr asztalához?

Azok, akik bánkódnak bűneik miatt, ám bíznak abban, hogy Isten bűneiket megbocsátotta, a még meglévő gyengeséget Krisztus szenvedése és halála elfedezte, és igyekeznek hitüket erősíteni és életüket megjobbítani.

A meg nem térők és a képmutatók viszont ítéletükre esznek és isznak.

1Kor 10,21; 11.28–29

82. Bocsássuk-e az úrvacsorához azokat, akik szavaikkal és életvitelükkel azt bizonyítják, hogy hitetlenek és istentelenek?

Semmiképpen. Ez Isten szövetségét sértené, és az ő haragját vonná az egész gyülekezetre.

Éppen ezért a keresztyén egyháznak kötelessége, Krisztus és az apostolok rendelése szerint, a kulcsok hatalmával az ilyeneket eltiltani az úrvacsorától, míg életvitelüket meg nem jobbítják.
1Kor 11,20.34; Ézs 1,11–15; 66,3; Jer 7,21–23; Zsolt 50,16

31. *úrnapja*

83. Mi a kulcsok hatalma?

A szent evangélium hirdetése és a keresztyén egyházfegyelem.
Ezekkel nyitja meg Isten a hívőknek a mennyországot, illetve zárja be azt a hitetlenek előtt.
Mt 16,18–19; 18,15–18

84. Hogyan nyílik meg és zárul be a mennyország a szent evangélium hirdetésével?

Úgy, hogy Krisztus felhatalmazása szerint a hívőknek együtt is, személyesen is tudtul adja: Isten Krisztus érdeméért minden bűnüket valóságosan megbocsátja, valahányszor az evangélium ígérését igaz hittel elfogadják.
Viszont minden hitetlennek és képmutatónak tudtára adja, hogy mindaddig rajtuk van Isten haragja és az örök kárhozat, amíg meg nem térnek.
Ez az evangéliumi tanúság, amely szerint Isten mind most, mind a jövő életben ítél.
Jn 20,21–23; Mt 16,19

85. Hogyan nyílik meg és zárul be a mennyország a keresztyén egyházfegyelemmel?

Úgy, hogy Krisztus felhatalmazása szerint azokat, akik névleg keresztyének ugyan, ám a keresztyén tanítástól és életfolytatástól elszakadtak, testvérileg többször meg kell inteni. Ha tévelygésükkel és bűnükkel fel nem hagynak, le kell leplezni őket a gyülekezet előtt, vagy a gyülekezet megbízottai előtt.
Ha ezek intésére sem térnek meg, akkor a gyülekezet zárja ki őket a maga sákramentumi közösségéből, és Isten is kizárja őket Krisztus országából.
De mihelyt igazi javulást ígérnek, s arról tanúságot is tesznek, akkor Krisztus és az egyház tagjaiként vissza kell őket fogadni.
Mt 18,15–18; 1Kor 5,2–5; 2Thessz 3,14–15; 2Jn 10–11

HARMADIK RÉSZ

A háládatosságról

32. *úrnapja*

86. Ha Isten minden nyomorúságunkból egyedül kegyelemből, minden érdemünk nélkül Krisztus által szabadít meg, akkor miért kell jót cselekednünk?

Azért, mert miután Krisztus minket vérén megváltott, Szentlelkével meg is újít, hogy hozzá hasonlókká legyünk,
hogy a sok jóért Isten iránti hálánkat egész életünkben megmutassuk,¹ és őt dicsőítsük.²
Továbbá azért, hogy ki-ki a maga igaz hitéről a hit gyümölcseiből bizonyosságot szerezzen.³
Végül azért, hogy istenfélő életünkkel másokat is megnyerjünk Krisztusnak.⁴
¹Róm 6,13; 12,1–2; 1Pt 2,5.9–10; 1Kor 6,20 • ²Mt 5,16; 1Pt 2,12 • ³1Pt 1,6–7; Mt 7,17; Gal 5,6.22–23
• ⁴1Pt 3,1–2; Róm 14,19

87. Ezek szerint nem üdvözülhetnek azok, akik hálátlan és bűnben megátalkodott életükből Istenhez meg nem térnek?

Semmiképpen, mert amint az Írás mondja: „*sem paráznák, sem bálványimádók, sem házasságtörők, sem bujálkodók, sem fajtalanok, sem tolvajok, sem nyerészkedők, sem részegesek, sem rágalmozók, sem harácsolók nem fogják örökölni Isten országát*”.
1Kor 6,9–10; Ef 5,5–6; 1Jn 3,14

33. úrnapja

88. Hány részből áll az igazi bűnbánat, vagyis az ember megtérése?

Kettőből:

az óember megökléséből

és az új ember megelevenítéséből.

Róm 6,4–6; Ef 4,22–24; Kol 3,5–10; 1Kor 5,7

89. Mi az óember megöklése?

Az, hogy bűneinket szívből fájlaljuk,

egyre jobban gyűlöljük és kerüljük azokat.

Róm 8,13; Jól 2,13

90. Mi az új ember megelevenítése?

Istenben való szívbéli öröm Krisztus által,¹

és az Isten akarata szerinti jó cselekedetekben gyönyörködő szeretet.²

¹Róm 5,1; 14,17; Ézs 57,15 • ²Róm 6,10–11; Gal 2,20

91. Melyek a jó cselekedetek?

Csak azok, amelyek igaz hitből fakadnak,¹ Isten törvényének megfelelnek² és az ő dicsőségére történnek,³

nem pedig azok, amiket mi tartunk jónak, vagy amelyek emberi meghagyáson alapulnak.⁴

¹Róm 14,23 • ²1Sám 15,22; Ef 2,10 • ³1Kor 10,31 • ⁴5Móz 13,1; Ez 20,18–19; Ézs 29,13; Mt 15,9

92. Hogyan szól Isten törvénye?

Megszólalt Isten, és ezeket az igéket mondta:

Első parancsolat: „*Én, az Úr vagyok a te Istened, aki kihoztalak Egyiptom földjéről, a szolgaság házából. Ne legyen más istened rajtam kívül!*”

Második parancsolat: „*Ne csinálj magadnak semmiféle istenszobrot azoknak a képmására, amik fenn az égben, lenn a földön, vagy a föld alatt a vízben vannak. Ne imádd és ne tiszteld azokat, mert én, az Úr, a te Istened féltőn szerető Isten vagyok! Megbüntetem az atyák bűnéért a fiaikat is harmad- és negyedízig, ha gyűlölnek engem. De irgalmasan bánok ezerízig azokkal, akik szeretnek engem, és megtartják parancsolataimat.*”

Harmadik parancsolat: „*Ne mondd ki hiába Istenednek, az Úrnak a nevét, mert nem hagyja az Úr büntetés nélkül, ha valaki hiába mondja ki a nevét!*”

Negyedik parancsolat: „*Emlékezzél meg a szombat napjáról, és szenteld meg azt! Hat napon át dolgozz, és végezd mindenféle munkádat! De a hetedik nap a te Istenednek, az Úrnak szombatja. Semmiféle munkát ne végezz azon, se te, se fiad, se leányod, se szolgád, se szolgálód, se állatod, se a kapuidon belül tartózkodó jövevény. Mert hat nap alatt alkotta meg az Úr az eget, a földet, a tengert és mindent, ami azokban van, a hetedik napon pedig megpihent. Azért megáldotta és megszentelte az Úr a szombat napját.*”

Ötödik parancsolat: „*Tiszteld apádat és anyádat, hogy hosszú ideig élhess azon a földön, amelyet Istened, az Úr ad neked!*”

Hatodik parancsolat: „*Ne ölj!*”

Hetedik parancsolat: „*Ne paráználkodj!*”

Nyolcadik parancsolat: „*Ne lopj!*”

Kilencedik parancsolat: „*Ne tanúskodj hamisan felebarátod ellen!*”

Tizedik parancsolat: „*Ne kívánd felebarátod házáat! Ne kívánd felebarátod feleségét, se szolgáját, se szolgálóját, se ökrét, se szamarát, és semmit, ami a felebarátodé!*”

2Móz 20,1–17; 5Móz 5,6–21

34. úrnapja

93. Hogyan osztjuk fel ezeket a parancsolatokat?

Két táblára:¹

az első tábla négy parancsolatban arra tanít, mi a kötelességünk Isten iránt.

A második tábla arra tanít hat parancsolatban, hogy mivel tartozunk felebarátainknak.²

¹2Móz 34,28; 5Móz 4,13; 10,3–4 • ²Mt 22,37–39

94. Mit követel Isten az első parancsolatban?

Azt, hogy ha lelkem üdvösségét szeretem, akkor buzgón tartsak távol magamtól és kerüljek minden bálványimádást,¹ varázslást, babonát,² szentek vagy más teremtmények segítségül hívását.³

Az egy, igaz Istent pedig helyesen megismerjem,⁴ csak őbenne bízam,⁵ teljes alázattal⁶ és béketűréssel⁷ minden jót egyedül tőle várjak,⁸

őt teljes szívemből annyira szeressem,⁹ féljem¹⁰ és tiszteljem,¹¹ hogy inkább a teremtett dolgokról mondjak le, mintsem legcsekélyebb mértékben is akarata ellen vétkezzem.¹²

¹1Kor 6,9–10; 10,7.14 • ²3Móz 19,31; 5Móz 18,10–12 • ³Mt 4,10; Jel 19,10; 22,8–9 • ⁴Jn 17,3 • ⁵Jer 17,5 • ⁶1Pt 5,5–6 • ⁷Zsid 10,36; Kol 1,11; Róm 5,3–4; 1Kor 10,10; Fil 2,14 • ⁸Zsolt 104,27–30; Ézs 45,7; Jak 1,17 • ⁹5Móz 6,5; Mt 22,37 • ¹⁰5Móz 6,2; Zsolt 111,10; Péld 1,7; 9,10; Mt 10,28 • ¹¹Mt 4,10; 5Móz 10,20–21 • ¹²Mt 5,29–30; 10,37; ApCsel 5,29

95. Mi a bálványimádás?

Az, amikor az ember az egy igaz Isten helyett vagy mellett – jóllehet ő igéjében kijelentette magát – valami mást képzel vagy tart istennek, és bizalmát abba veti.

Ef 5,5; 1Krón 16,26; Fil 3,19; Gal 4,8; Ef 2,12; 1Jn 2,23; 2Jn 9; Jn 5,23

35. úrnapija

96. Mit akar Isten a második parancsolatban?

Azt, hogy Istent semmiképpen ki ne ábrázoljuk,¹

se más módon ne tiszteljük, csak úgy, amint igéjében megparancsolta.²

¹5Móz 4,15–19; Ézs 40,18–20; Róm 1,23–24; ApCsel 17,29 • ²1Sám 15,23; 5Móz 12,30–13,1; Mt 15,9

97. Ezek szerint semmiféle képet nem szabad csinálni?

Istent semmiképpen nem lehet és nem szabad kiábrázolni.

A teremtményeket ugyan lehet ábrázolni, de Isten megtiltja, hogy róluk akár teremtményimádat, akár Isten tisztelete céljából képet csináljunk vagy tartsunk.

2Móz 23,24–25; 34,13–14; 4Móz 33,52; 5Móz 7,5; 12,3; 16,22; 2Kir 18,3–4

98. Eszerint a templomi képeket még az írástudatlanok „képeskönyveként” sem szabad megtűrni?

Nem. Ne legyünk bölcsebbek Istennél, aki az ő keresztyén népét nem néma bálványképekkel,¹ hanem szent igéjének élő prédikálásával akarja tanítani.²

¹Jer 10,8; Hab 2,18–19 • ²2Pt 1,19; 2Tim 3,16–17

36. úrnapija

99. Mit akar Isten a harmadik parancsolatban?

Azt, hogy sem átkozódással,¹ sem hamis esküvel,² de még szükségtelen esküdözéssel se káromoljuk Isten nevét,³ se tiszteletlenül ne említsük, sőt ezekben a rettenetes bűnökben még elhallgatással vagy eltűréssel se vegyünk részt.

Isten szent nevét mindig félelemmel és tisztelettel említsük,⁴ hogy róla igazán tehessünk vallást,⁵ őt segítségül hívhassuk,⁶

szóval és cselekedettel magasztalhassuk.⁷

¹3Móz 24,11–16 • ²3Móz 19,12 • ³Mt 5,37; Jak 5,12 • ⁴Ézs 45,23 • ⁵Mt 10,32 • ⁶1Tim 2,8 • ⁷Róm 2,24; 1Tim 6,1; Kol 3,16–17

100. Hát annyira súlyos bűn Isten nevét esküdözéssel vagy átkozódással meggyalázni, hogy Isten még azokra is haragszik, akik, bár tehetnék, nem tiltják és nem akadályozzák?

Valóban az.¹

Nincs nagyobb bűn, mely ellen Isten haragja rettenetesebb lenne, mint az ő nevének meggyalázása.

Meg is hagyta, hogy halálbüntetés jár érte.²

¹3Móz 5,1 • ²3Móz 24,15–16

37. úrnappja

101. Esküdhetünk-e istenfélő módon is Isten nevére?

Igen, ha a hatóság vagy valamilyen szükség követeli, hogy hiteles tanúvallomásunk mellett és az igazság érdekében esküt tegyünk, mert ezzel Isten dicsőségét és felebarátunk javát szolgáljuk.

Isten ígéje megengedi az ilyen esküt,¹ s az ószövetségi és az újszövetségi szentek is gyakorolták ezt.²

¹5Móz 6,13; 10,20; Ézs 48,1; Zsid 6,16 • ²1Móz 21,24; 31,53–54; Józs 9,15.19; 1Sám 24,23; 2Sám 3,35; 1Kir 1,28–30; Róm 1,9; 2Kor 1,23

102. Szabad-e szentekre vagy más teremtményekre esküdni?

Nem, mert aki törvény előtt esküszik, az Isten nevét hívja segítségül, aki a szívek egyedüli vizsgálója, hogy ő tanúskodjék az igazság mellett, és büntessen meg, ha hamisan esküszöm.¹

Ez a megtiszteltetés teremtményt nem illet meg.²

¹2Kor 1,23 • ²Mt 5,34–36; Jak 5,12

38. úrnappja

103. Mit akar Isten a negyedik parancsolatban?

Először azt, hogy tartsuk fenn az ígehirdetés szolgálatát és az iskolákat.¹

Én magam pedig – különösen a nyugalom napján – Isten gyülekezetébe szorgalmasan eljárjak,² Isten ígését tanuljam,³ a sákramentumokkal éljek,⁴ az Urat a szentek közösségében nyilvánosan segítségül hívjam,⁵ és keresztyéni módon adakozzam.⁶

Továbbá, hogy gonosz cselekedeteimmel életem minden napján felhagyjak, és engedjem, hogy az Úr Szentlelke által bennem munkálkodjék, és így az örökkévaló szombatot már ebben az életben megkezdjem.⁷

¹Tit 1,5; 1Tim 3,1–13; 4,13–14; 5,17; 1Kor 9,11.13–14; 2Tim 2,2; 3,15 • ²Zsolt 40,10–11; 68,27; ApCsel 2,42.46 • ³1Kor 14,19.29.31 • ⁴1Kor 11,33 • ⁵1Tim 2,1–3.8; 1Kor 14,16 • ⁶1Kor 16,2 • ⁷Ézs 66,23

39. úrnappja

104. Mit akar Isten az ötödik parancsolatban?

Azt, hogy szüleimnek és valamennyi előljárómnak minden tiszteletet, szeretetet és hűséget megadjak,

minden jó tanításuknak és büntetésüknek magamat illő engedelmisséggel alávessem,¹

és az ő vétkeik és szeszélyeik iránt is türelmes legyek,² mivel Isten minket az ő kezük által akar vezetni.³

¹Ef 5,22; 6,1–4; Kol 3,18.20–24; Péld 1,8; 4,1.15.20; 20,20; 2Móz 21,17; Róm 13,1–7 • ²Péld 23,22; 1Móz 9,24–25; 1Pt 2,18 • ³Ef 6,4.9; Kol 3,19.21; Mt 22,21

40. úrnappja

105. Mit akar Isten a hatodik parancsolatban?

Azt, hogy felebarátomat sem gondolatban, sem szóval, sem viselkedésemmel, még kevésbé tettelesen, sem személyesen, sem közvetve meg ne sértsem, ne gyűlöljem, ne bántsam és meg ne öljem.¹

Ellenkezőleg: oltsak ki magamból minden bosszúvágyat,² magamban se tegyek kárt, és magamat könnyelműen veszedelembe ne sodorjam.³

A közhatalom kezében azért van fegyver, hogy az emberölést megelőzze.⁴

¹Mt 5,21–22; 26,52; 1Móz 9,6 • ²Ef 4,26; Róm 12,19; Mt 5,25; 18,35 • ³Róm 13,14; Kol 2,23; JSirá 3,27; Mt 4,7 • ⁴1Móz 9,6; 2Móz 21,14; Mt 26,52; Róm 13,4

106. Csak az emberölésről szól ez a parancsolat?

Amikor Isten a gyilkosságot tiltja, arra is tanít, hogy ő a gyilkosságnak a gyökerét: az irigységet,¹ a gyűlölséget,² a haragot³ és a bosszúvágyat gyűlöli, és mindezt titkos gyilkosságnak tartja.⁴

¹Róm 1,29 • ²1Jn 2,9.11 • ³Jak 2,13; Gal 5,19–21 • ⁴1Jn 3,15

107. De elég-e, ha felebarátunkat így meg nem öljük?

Nem,

mert mikor Isten az irigységet, gyűlölséget és haragot kárhoztatja, ezzel azt kívánja, hogy szeressük felebarátunkat, mint magunkat:¹

iránta türelemmel, békességgel, szelídséggel,² könyörületességgel,³ szívességgel⁴ viseltessünk, őt veszedelmében tőlünk telhetően megvédjük,⁵ és ellenségeinkkel is jót tegyünk.⁶

¹Mt 7,12; 22,39 • ²Ef 4,2; Gal 6,1–2; Mt 5,9; Róm 12,18 • ³Mt 5,7; Lk 6,36 • ⁴Róm 12,10.15 • ⁵2Móz 23,5 • ⁶Mt 5,44–45; Róm 12,20–21

41. úrnapja

108. Mit akar Isten a hetedik parancsolatban?

Azt, hogy a paráznaságot mi is szívből gyűlöljük,¹ mivel Isten megátkozta azt,² és hogy tiszta és fegyelmezett életet éljünk³ akár a szent házasságban, akár azon kívül.⁴

1Júd 23 • ²3Móz 18,27–28 • ³1Thessz 4,3–5 • ⁴Zsid 13,4; 1Kor 7,1–4.25–27

109. Csak házasságtörést és más hasonló gyalázatot tilt Isten ebben a parancsolatban?

Mivel testünk és lelkünk a Szentlélek temploma, Isten azt akarja, hogy mindkettőt tisztán és szentül őrizzük meg.

Ezért megtilt minden parázna cselekedetet, viselkedést, beszédet,¹ gondolatot, vágyat² és mindent, ami erre ingerelhetne.³

¹Ef 5,3–5; 1Kor 6,18–20 • ²Mt 5,27–32 • ³Ef 5,18; 1Kor 15,33

42. úrnapja

110. Mit tilt Isten a nyolcadik parancsolatban?

Isten nem csak azt a lopást¹ és rablást² tiltja, amelyet a hatóság is büntet.

Lopásnak nevez minden olyan mesterkedést és cselfogást, amely révén – akár erővel, akár a jogszerűség látszatával – felebarátunk javait próbáljuk megszerezni.³ Ilyen a hamis súly⁴ és a hamis mérték,⁵ a hitvány áru és a hamis pénz, az uzsora,⁶ vagy bármi más eszköz, amelyet Isten megtiltott.

Ideszámítjuk a fősvényiséget⁷ és Isten ajándékainak tékozlását is.⁸

¹1Kor 6,10 • ²1Kor 5,10 • ³Lk 3,14; 1Thessz 4,6 • ⁴Péld 11,1; 16,11 • ⁵Ez 45,9–10; 5Móz 25,13–15 • ⁶Zsolt 15,5; Lk 6,35 • ⁷1Kor 6,10 • ⁸Péld 5,16

111. Mit követel tőled Isten e parancsolatban?

Azt, hogy felebarátom hasznát tőlem telhetően elősegítsem, vele úgy cselekedjem, amint akarnám, hogy mások cselekedjenek velem,¹

és kitartóan és hűségesen munkálkodjam, hogy mások szükségében is segíteni tudjak.²

¹Mt 7,12 • ²Ef 4,28

43. úrnapja

112. Mit akar Isten a kilencedik parancsolatban?

Azt, hogy senki ellen hamisan ne tanúskodjam,¹ szavát ki ne forgassam,² ne rágalmazzam, hitelét ne rontsam,³

meghallgatása nélkül könnyelműen el ne ítéljem.⁴

Ha Isten haragját magamra vonni nem akarom,⁵ kerüljem a hazugságot és a csalást, mint az ördög mesterkedéseit.⁶

A törvény előtt és más hivatalos eljárásban az igazságot kedvelem, őszintén kimondjam és megvalljam,⁷

felebarátom tisztességét és jó hírnevét pedig tőlem telhetően megoltalmazom és előmozdítom.⁸

¹Péld 19,5.9; 21,28 • ²Zsolt 15,3 • ³Róm 1,29–30 • ⁴Mt 7,1–2; Lk 6,37 • ⁵Péld 12,22; 13,5 • ⁶Jn 8,44 • ⁷1Kor 13,6; Ef 4,25 • ⁸1Pt 4,8

44. úrnapja

113. Mit akar Isten a tizedik parancsolatban?

Azt, hogy soha a legkisebb kívánság vagy gondolat se támadjon fel szívünkben Isten egyetlen parancsolata ellen sem,

hanem mindenkor teljes szívünkkel gyűlöljünk minden bűnt, és gyönyörködjünk minden igazságban.

Róm 7,7

114. Megtarthatják-e tökéletesen ezeket a parancsolatokat, akik Istenhez megtértek?

Nem,

mert amíg ezen a földön élnek, a legszentebbek is csak kezdők az engedelmségben.¹

Mindazáltal nagyon komoly a szándékuk, hogy Isten parancsolatai szerint – mégpedig minden egyes parancsolata szerint – fognak élni.²

¹1Jn 1,8–10; Róm 7,14–15; Préd 7,20 • ²Róm 7,22; Jak 2,10

115. Miért prédikáltatja Isten olyan szigorúan a Tízparancsolatot, ha ebben az életben senki sem tarthatja meg?

Először azért, hogy egész életünkben egyre jobban megismerjük bűnös természetünket,¹ és így még inkább kívánjuk bűneink bocsánatát és a Krisztusban való igazságot.²

Továbbá, hogy a Szentlélek kegyelméért könyörögve szüntelenül törekedjünk arra, hogy egyre jobban megújuljunk Isten képére, míg végül e földi élet után elérjük a tökéletességet.³

¹1Jn 1,9; Zsolt 32,5 • ²Róm 7,24–25 • ³1Kor 9,24; Fil 3,11–14

Az imádkozásról

45. úrnapja

116. Miért szükséges a keresztyéneknek imádkozniuk?

Azért, mert ez annak a hálaadásnak legfőbb része, amelyet Isten tőlünk megkövetel.¹

De azért is, mert Isten csak azoknak adja kegyelmét és Szentlelkét, akik őt erre őszinte szívvel szüntelenül kérik, s ezért hálát adnak neki.²

¹Zsolt 50,14–15 • ²Mt 7,7–8; Lk 11,9–10.13; Mt 13,12

117. Mi szükséges ahhoz az imádsághoz, amelyet Isten kedvel és meghallgat?

Először: az egy igaz Istenhez imádkozunk, aki magát igéjében nekünk kijelentette.¹ Tőle szívből kérhetjük mindazt, amit kérnünk parancsolt.²

Másodszor: ismerjük meg alaposan szükségünket és nyomorúságunkat,³ és alázatosan járuljunk felséges színe elé.⁴

Harmadszor: legyünk szilárdan meggyőződve⁵ arról, hogy bár méltatlanok vagyunk rá, Isten imádságunkat az Úr Krisztusért bizonyosan meghallgatja,⁶ amint azt igéjében meg is ígérte nekünk.⁷

¹Jn 4,22–24 • ²Róm 8,26; 1Jn 5,14 • ³2Krón 20,12 • ⁴Zsolt 2,11; 34,19; Ézs 66,2 • ⁵Róm 10,14; Jak 1,6 • ⁶Jn 14,13–14; Dán 9,17–18 • ⁷Mt 7,8; Zsolt 143,1

118. Mit parancsolt Isten, hogy kérjünk tőle?

Mindent, amire testünknek-lelkünknek szüksége van, amit a mi Urunk, Jézus Krisztus belefoglalt abba az imádságba, amelyre ő maga tanított minket.

Jak 1,17; Mt 6,33

119. Hogyan szól ez az imádság?

„Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved, jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is; mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek; és ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól; mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké. Ámen.”

Mt 6,9–13; Lk 11,2–4

46. úrnapja

120. Miért parancsolja Krisztus, hogy Istent így szólítsuk: „MI ATYÁNK”?

Azért, hogy mindjárt imádságunk kezdetén Isten iránti gyermeki félelem és bizalom ébredjen bennünk.

Ez imádkozásunk fundamentuma, mert Isten Krisztus által Atyánkká lett, és amit tőle hittel kérünk, sokkal inkább megadja nekünk, mint szüleink, akik nem tagadják meg tőlünk a földi jókat.

Mt 7,9–11; Lk 11,11–13

121. Miért teszi hozzá: „AKI A MENNYEKBEN VAGY”?

Azért, hogy Isten mennyei felségéről semmi földi dolgot ne gondoljunk, és minden testi-lelki szükségünk kielégítését az ő mindenhatóságától várjuk.

¹Jer 23,23–24; ApCsel 17,24–25.27 • ²Róm 10,12

47. úrnapja

122. Melyik az első kérdés?

„Szenteltessék meg a te neved.”

Azaz: add először, hogy téged igazán megismerjünk,¹ hogy megszenteljünk, dicsérjünk és magasztaljunk minden művedben, amelyekben mindenhatóságod, bölcsességod, jóságod, igazságod, irgalmasságod és igaz voltod tündöklük.²

Továbbá add, hogy egész életünket, gondolatainkat, beszédünket és cselekedeteinket arra irányítsuk, hogy nevedet miattunk ne gyalázzák, hanem szálljon arra dicséret és dicsőség.³

¹Jn 17,3; Mt 16,17; Jak 1,5; Zsolt 119,105 • ²Zsolt 119,137; Róm 11,33–36 • ³Zsolt 71,8; 115,1

48. úrnapja

123. Melyik a második kérdés?

„Jöjjön el a te országod.”

Azaz: úgy igazgass minket igédvel és Lelkeddel, hogy egyre jobban engedelmeskedjünk neked.¹

Tartsd meg és növeld anyaszentegyházadat;² pusztíts el minden ördögi mesterkedést, ellened lázadó hatalmat

és minden gonosz tervet, amelyet szent igéd ellen szöttek,³

míg végre kiteljesedik a te uralmad,⁴ amikor te leszel minden mindenkiben.⁵

¹Mt 6,33; Zsolt 119,5; 143,10 • ²Zsolt 51,20; 122,6–9 • ³1Jn 3,8; Róm 16,20 • ⁴Jel 22,17.20; Róm 8,22–23 • ⁵1Kor 15,28

49. úrnapja

124. Melyik a harmadik kérdés?

„Legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is.”

Azaz: add, hogy mi és minden ember megtagadjuk önnön akaratunkat,¹ és minden ellentmondás nélkül engedelmeskedjünk a te egyedül jó akaratodnak,²

hogy így mindenki a maga tisztét és hivatását éppoly készségesen és hűségesen töltse be,³ mint az angyalok a mennyben.⁴

¹Mt 16,24; Tit 2,12 • ²Lk 22,42 • ³1Kor 7,24 • ⁴Zsolt 103,20–21

50. úrnappja

125. Melyik a negyedik kérdés?

„Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma.”

Azaz: adj meg nekünk mindent, amire ebben az életben szükségünk van,¹ hogy ezáltal megismerjük, hogy egyedül belőled fakad minden jó,² és hogy áldásod nélkül sem törődésünk, sem munkánk, sőt adományaid sem válnak hasznunkra.³

Ezért fordítsuk el bizalmunkat minden teremtménytől, és egyedül csak beléd vessük.⁴

¹Zsolt 104,27–28; 145,15–16; Mt 6,25–26 • ²ApCsel 14,17; 17,27–28 • ³1Kor 15,58; 5Móz 8,3; Zsolt 37,3–7.16–17 • ⁴Zsolt 55,23; 62,11

51. úrnappja

126. Melyik az ötödik kérdés?

„Bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek.”

Azaz: Krisztus véérért nekünk, nyomorult bűnösöknek ne tulajdonítsd sem az általunk elkövetett bűnöket, sem a minket bénító gonosz hajlamot.¹

Ugyanakkor a te kegyelmedről tanúskodik bennünk az az indíttatás, hogy feltett szándékunk felebarátainknak szívből megbocsátani.²

¹Zsolt 51,1–7; 143,2; 1Jn 2,1–2 • ²Mt 6,14–15

52. úrnappja

127. Melyik a hatodik kérdés?

„Ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól.”

Azaz: mivel magunkban oly elesettek és gyarlók vagyunk, hogy egy pillanatra sem tudnánk fennmaradni,¹ ráadásul a mi esküdt ellenségünk, az ördög,² a világ³ és a mi tulajdon testünk⁴ minket szüntelenül ostromol,

Szentlelked erejével tarts meg és erősíts meg minket, hogy ebben a lelki küzdelemben vereséget ne szenvedjünk,⁵ hanem szilárdan ellenállhassunk, míg végre teljes diadalt nyerünk.⁶

¹Jn 15,5; Zsolt 103,14 • ²1Pt 5,8; Ef 6,12 • ³Jn 15,19 • ⁴Róm 7,23; Gal 5,17 • ⁵Mt 26,41; Mk 13,33 • ⁶1Thessz 3,13; 5,23

128. Hogyan zárod ezt az imádságot?

„Mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké.”

Azaz: mindezt azért kérjük tőled, mert te a mi királyunk és mindenható vagy, aki nekünk minden jót meg is akarsz, meg is tudsz adni.¹

Mindezekért pedig ne mireánk, hanem szent nevedre térjen örök dicsőség!²

¹Róm 10,11–12; 1Pt 2,9 • ²Jn 14,13; Zsolt 115,1

129. Mit jelent ez a szó: „ÁMEN”?

„Ámen” azt jelenti, hogy ez valóban és bizonyosan így lesz.

Mert Isten az én imádságomat sokkal bizonyosabban meghallgatta, mint amennyire én azt szívem szerint kívánhatnám.

2Kor 1,20; 2Tim 2,13

Szerkesztette a Magyar Református Egyház Generális Konventjének kátészerkesztő bizottsága: dr. Fekete Károly (Tiszántúli Református Egyházkerület), dr. Füst-Molnár Szilveszter (Tiszáninneni Református Egyházkerület), Héder János (Kárpátaljai Református Egyház), dr. Juhász Tamás (Erdélyi Református Egyházkerület), dr. Márkus Mihály (elnök, Dunántúli Református Egyházkerület), Orosz Attila (Szerbiai Református Keresztyén Egyház), Oroszi Kálmán (Királyhágómelléki Református Egyházkerület), dr. Pólya Katalin (Szlovákiai Református Keresztyén Egyház), dr. Szabó István (Dunamelléki Református Egyházkerület).

Nyelvi lektor: dr. Győri L. János